

Managementletter

Gemeente Beverwijk

Boekjaar 2022

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Beverwijk
Stationsplein 48
1948 LC Beverwijk

ONDERWERP:
Managementletter 2022

Geacht college,

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2022 van gemeente Beverwijk hebben wij de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing beoordeeld, teneinde onze controlewerkzaamheden in overeenstemming met Nederlands recht waaronder de controlestandaarden te kunnen bepalen.

De opzet, het bestaan en in voorkomende gevallen de werking van de interne beheersingsmaatregelen van de belangrijkste bedrijfsprocessen, inclusief de geautomatiseerde gegevensverwerking, in uw onderneming zijn beoordeeld en getoetst zodat we een terugkoppeling kunnen geven over de betrouwbaarheid van de interne informatievoorziening en de jaarrekening.

Onze bevindingen zijn gebaseerd op de normale werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole. Deze brief bevat daardoor niet alle onvolkomenheden in uw organisatie die bij een eventueel uitgebreid en hierop specifiek gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen. Zoals u zult begrijpen is de managementletter van nature kritisch. Wij rapporteren over de eventuele leemtes of mogelijkheden ter verbetering van de financiële en administratieve processen, de administratieve organisatie daarvan en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing.

Op uw verzoek geven wij in deze managementletter aan op welke wijze verbeteringen van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing kunnen worden gerealiseerd. De aanbevelingen en oplossingsrichtingen zoals beschreven in deze managementletter bieden u handvatten voor deze uitwerking. Wij hebben de concept managementletter toegelicht en besproken met een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Deze managementletter is door ons opgesteld voor uw informatie en mag niet zonder onze uitdrukkelijke toestemming geheel of gedeeltelijk aan derden ter beschikking worden gesteld.

Wij danken u en uw medewerkers voor de samenwerking en zijn graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

R.P. Hoogeveen
Director Audit

Inhoudsopgave

CONTACT

R.P. Hoogeveen RA

Director Audit

+ 31 6 11 79 95 66

r.hoogeveen@bakertilly.nl

R.C.J. Wijdoogen MSc RA

Manager

+ 31 6 22 93 92 53

r.wijdoogen@bakertilly.nl

KANTOORGEGEVENS

Baker Tilly Amsterdam

T: 020 644 28 40

amsterdam@bakertilly.nl

Gebouw Sevilla, Entrada 303

1114 AA Amsterdam Duivendrecht

Postbus 94124

1090 GC Amsterdam

1. Bestuurlijke samenvatting	5
2. Overige bevindingen en aandachtspunten	10
Bijlage 1: Detailbevindingen	21
Bijlage 2: Actuele ontwikkelingen	38



Bestuurlijke samenvatting

1. Bestuurlijke samenvatting



Deze managementletter bevat onze bevindingen die zijn gebaseerd op onze werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole voor het jaar eindigend op 31 december 2022.



Uw interne beheersing zijn nog stappen te zetten. In het kader van de interne beheersing maakt de gemeente Beverwijk vooral gebruik van maatregelen in de 3e lijn (VIC) en zeer beperkt of niet in de 1e en /of 2e lijn. Wij vragen aandacht om de interne beheersingsmaatregelen veel meer zichtbaar in de 1e-lijn en 2e-lijn te integreren. Het verstevigen van de 1e en 2e lijn betekent minder repressieve acties vanuit de VIC en daarmee een betere beheersing en dus meer grip op het voorkomen van verrassingen achteraf. Wij constateren net als voorgaand jaar dat kleine stappen worden gezet om het niveau van interne beheersing te verbeteren, maar dat voor een groot deel van de bestaande en nieuwe bevindingen nog opvolging van de gemeente nodig is. Wij hebben in deze managementletter een aantal aanbevelingen opgenomen, welke wij in hoofdstuk 2 een prioritering hebben meegegeven



In het kader van onze jaarrekeningcontrole zullen wij de interne beheersing rondom uw IT onderzoeken. Wij zullen in dat kader de volgende applicaties onderzoeken: Key2Financiën, GWS4ALL. Onze bevindingen zullen wij delen met de ambtelijke organisatie zodra onze werkzaamheden zijn afgerond. Tevens zullen wij onze bevindingen in dat kader opnemen in ons accountantsverslag.



Onze samenwerking. De samenwerking met de gemeente Beverwijk verloopt op een constructieve wijze.

1. Bestuurlijke samenvatting



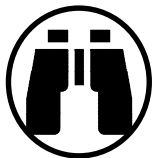
Vanaf 2023 dient het college van burgemeester en wethouders zelfstandig verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid. De inrichting van de interne beheersomgeving vormt daarbij een belangrijk onderdeel waar de gemeente nog belangrijke stappen dient te zetten. Onze aanbevelingspunten van boekjaar 2021 zijn nog onvoldoende opgepakt. We adviseren de gemeente om een duidelijke en actuele planning te formuleren waarin wordt aangegeven of en op welke termijn de gemeente verwacht de aanbevelingen af te ronden. In dit plan dient u tevens vast te leggen voor welke processen de gemeente het belangrijk acht dat de 1e en/of 2e lijn wordt verstevigd en voor welke processen de gemeente het acceptabel acht dat deze worden ondervangen door de verbijzonderde interne controle (3e lijn). De organisatie is immers niet zodanig ingericht dat de 3^e lijn alle risico's afvangt.



Inflatie en energiecrisis heeft voor 2022 een belangrijke invloed. Gemeenten zijn vanuit het Rijk aangewezen om inwoners met financiële problemen te voorzien van energietoelagen. De VNG dringt bij het Rijk aan op geld voor de langere termijn omdat gemeenten niet in staat zijn om de gevolgen van de energiecrisis op te vangen. Ook voor de gemeente Beverwijk heeft dit een belangrijke invloed. De inflatie heeft tevens impact op de lopende grondexploitatieprojecten, welke te maken hebben met indexatie van de kosten, hogere civiele kosten, stijgende staalprijsen, etc. Dit zorgt ervoor dat het resultaat van de projecten mogelijk naar beneden bijgesteld moet worden.



Vooruitblik richting jaarrekeningcontrole 2022. We hebben met uw gemeente goede afspraken over de planning van de jaarrekeningcontrole gemaakt. Op voorhand identificeren we een aantal aandachtsgebieden met verhoogde aandacht in onze controle. Dit betreffen met name de controle op de waardering van de grondexploitaties, de controle van uw voorzieningen vanwege het schattingselement, de prestatielevering van de inkopen en de controle van de naleving van de aanbestedingsregelgeving. Ten aanzien van het met u afgesproken tijdsplan onderkennen wij een uitdaging ten aanzien van het tijdig ontvangen van de gecontroleerde verantwoordingen van zorgaanbieders. Nieuwe aandachtspunten zien toe op de SPUK Oekraïne die zal worden meegenomen in de SiSa bijlage, de verwerking van de nieuwe voorziening verlofsparen en verwerking van eventuele tijdelijke woningen in grondexploitaties.



Tot slot hebben we vanuit het oogpunt van onze **natuurlijke adviesfunctie**, in deze managementletter is een bijlage opgenomen met actuele ontwikkelingen. Belangrijke elementen hebben onder andere betrekking op de rubriek “vraag en antwoord” die door de commissie BBV afgelopen jaar zijn uitgebracht. De “vraag en antwoord” rubriek zien toe op de Voorziening Verlofsparen, tijdelijke woningen in grondexploitaties, vaststellen van het normenkader, verkoop van woningen via de KoopGarant-regeling, reservering accountantskosten, afschrijvingsduur van een bijdrage aan activa in eigendom van derden, de Wet Open Overheid, paragraaf over bedrijfsvoering en SPUK Oekraïne. In de bijlage worden de belangrijkste aandachtspunten toegelicht.



2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.1 Algemeen

Doel en reikwijdte

Inleiding

Het doel van onze jaarrekeningcontrole is het vormen van een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel, zoals bedoeld in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Vanuit de jaarrekeningcontrole beoordelen wij of de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing voor zover relevant voor onze oordeelsvorming en geven wij geen zelfstandig oordeel over de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing. De controle van de jaarrekening omvat het uitvoeren van controlewerkzaamheden, waaronder risicoanalyse, cijferanalyses, beoordeling van de administratieve procedures en het daarmee samenhangende systeem van interne beheersingsmaatregelen en gegevensgerichte controlewerkzaamheden. De samenstelling en omvang van die werkzaamheden zijn noodzakelijk voor het verkrijgen van voldoende controle-informatie ter onderbouwing van ons oordeel.

Risicoanalyse

Onze risicoanalyse richt zich op een betrouwbare totstandkoming van de jaarrekening. Dit betekent dat wij niet alle risico's die voor u als gemeente relevant zijn in onze controle meenemen. De risicoanalyse is een continue proces en stellen wij gedurende de controle indien nodig bij. De belangrijkste bij uw gemeente onderkende risico's / kernpunten in de controle zijn:

- Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels (frauderisico). Wij zullen in ons accountantsverslag hierover rapporteren.
- Prestatielevering inkopen (frauderisico).
- Rechtmatigheid aanbestedingen (significant risico).
- Waardering van uw grondexploitatie (normaal risico)..
- Prestatielevering van de jeugdzorg, de WMO en andere voorzieningen (normaal risico).

In ons verslag van bevindingen rapporteren wij naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole over bovenstaande punten. Deze punten zijn (on)gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.2 Bedrijfsprocessen

Interne beheersing

Basis op orde echter
beheersmaatregelen nog onvoldoende
(zichtbaar)

Procesbeschrijvingen

Transformatie van controle achteraf
naar beheersing vooraf

Beeld interne beheersing

Uw gemeente moet op het gebied van interne beheersing nog stappen zetten. Om alle financiële uitdagingen voor uw gemeente in de komende tijd in goede banen te leiden worden hoge eisen aan het planning- en control instrumentarium, alsmede het interne beheersingssysteem gesteld. De aanstaande invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college stelt hogere eisen aan het interne beheersingssysteem. De aanwezigheid van een adequaat intern (financieel) beheersingssysteem is daarbij een essentiële randvoorwaarde om te kunnen bijsturen en de betrouwbaarheid van financiële informatie en verslaglegging is van groot belang om dit tijdig en goed te kunnen doen.

Wij constateren net als voorgaand jaar dat op dit moment op onderdelen interne beheersingsmaatregelen in het proces ontbreken danwel onvoldoende vastliggen en/of zichtbaar zijn. In die laatste situatie kan achteraf niet vastgesteld worden of de afgesproken procedures en interne controles wel hebben bestaan en gewerkt. De verbijzonderde interne controlefunctie kan in beide gevallen niet systeemgericht controleren en wij als accountant ook niet. Dat laatste betekent dat een controle meer tijd kost voor zowel de gemeente als voor ons. Daarnaast neemt hierdoor ook het risico op fouten en onrechtmatigheden toe. Bovendien ontbreekt een automatisch mechanisme waarbij de efficiency, doelmatigheid en effectiviteit van de processen en daarin opgenomen interne beheersingsmaatregelen tegen het licht wordt gehouden. Wij adviseren de zichtbaarheid van de interne beheersingsmaatregelen te vergroten om u in staat te stellen bestaan en werking van de beheersings-maatregelen te monitoren. Dit stelt uw gemeente in staat verder "in control" te komen. Daarnaast zorgt dit ervoor dat de omvang van de werkzaamheden bij de VIC verminderd wordt. Op dit moment dient de VIC, net als voorgaand jaar, diverse risico's binnen de organisatie te mitigeren door middel van aanvullende gegevensgerichte steekproeven. Door een versterking van de 1e en 2e lijn zou dit voorkomen kunnen worden. Wij merken op dat de gemeente in 2022 weinig resultaten heeft behaald om de 1^e en 2^e controlelijnen verder te verbeteren.

Tot slot is het van belang dat de gemeente beschikt over procesbeschrijvingen, waaruit blijkt hoe interne controles er precies uitzien. Om dit scherp in beeld te brengen is het belangrijk procesbeschrijvingen op te stellen en waar deze reeds voorhanden zijn, deze te verfijnen voor de "key-controls". Deze "key-controls" zitten vaak bij de rollen in functiescheiding van controlerend en autoriserend. Belangrijk hierbij is om de "key-controls" zo scherp mogelijk te beschrijven aan de hand van de 6W's (wie, wat, waarom, wanneer, met welke informatie en wat wordt vastgelegd) zodat iedere betrokken functionaris weet wat er van hem of haar verwacht wordt. De gemeente heeft wel een start gemaakt om de procesbeschrijvingen te actualiseren. Door het ontbreken van een duidelijke en actuele planning is dit proces vertraagd.

Een adequate beschrijving en toereikende inrichting en werking van de interne beheersing vormt de basis om voor de verbijzonderde interne controle en door ons als accountant over te gaan van een gegevensgerichte naar een organisatiegerichte controlestrategie. Hierdoor wordt het mogelijk om te steunen op de maatregelen van interne beheersing waardoor minder gegevensgerichte detailcontroles hoeven te worden uitgevoerd. Daarnaast biedt een toereikende inrichting en werking van de interne beheersing ook een goede grondslag voor de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording door het college.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.2 Bedrijfsprocessen

Deze managementletter bevat onze bevindingen die zijn gebaseerd op onze werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole voor het jaar eindigend op 31 december 2022. Deze werkzaamheden zijn dan ook niet gericht op het geven van een oordeel over de interne beheersing van uw organisatie als geheel.

Voorgaand jaren hebben wij tijdens onze besprekingen met u diverse aanbevelingen benoemd ter verdere optimalisering van de bestaande administratieve organisatie en interne beheersing. In deze managementletter geven wij u een schriftelijke update van onze bevindingen.

In het overzicht hiernaast zijn alle bevindingen opgenomen. Een totaaloverzicht van de detailbevindingen is opgenomen in bijlage 1.

In de tabel rechts is een totaal overzicht opgenomen van het totaal aantal detailbevindingen. De bevindingen en onze aanbevelingen worden op de volgende pagina's van deze managementletter uitgebreider toegelicht.

De kleur van het symbool geeft de status van de constatering aan.

- = opgelost
- = actie ondernomen, maar nog niet afgerond
- = geen actie ondernomen
- = nieuwe bevinding

aandachtspunten

Aantal nieuwe aanbevelingen	6
Aantal aanbevelingen uit voorgaande jaren	9
Waarvan opgelost in 2022	2
Resterende aanbevelingen	13
Waarvan reeds acties zijn ondernomen, maar nog niet zijn afgerond	4
Waarvan nog geen acties zijn ondernomen	9
Aantal openstaande aanbevelingen	13

#	Proces	Bevinding	Status	Prioriteit 2022	Prioriteit 2021
1	Omgevingsvergunningen	Vertraging opleggen aanslagen	●	Hoog	-
2	Huuropbrengsten	Onjuiste huurtarieven	●	Hoog	-
3	Sociaal Domein	Onvoldoende zekerheid over levering PGB Wmo	●	Hoog	-
4	Investerings	Onjuiste en onvolledige MVA bestand	●	Gemiddeld	-
5	Belastingen	Signaalfunctie rondom fiscaliteiten	●	Gemiddeld	-
6	Ontvangen subsidies	Niet tijdig aanleveren subsidieverantwoordings	●	Gemiddeld	-

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.2 Bedrijfsprocessen

Deze managementletter bevat onze bevindingen die zijn gebaseerd op de onze werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole voor het jaar eindigend op 31 december 2022. Deze werkzaamheden zijn dan ook niet gericht op het geven van een oordeel over de interne beheersing van uw organisatie als geheel.

Voorgaande jaren hebben wij tijdens onze besprekingen met u diverse aanbevelingen benoemd ter verdere optimalisering van de bestaande administratieve organisatie en interne beheersing. In deze management letter geven wij u een schriftelijke update van onze bevindingen.

In het overzicht hiernaast zijn de bevindingen opgenomen. De bevindingen zijn in detail uitgewerkt in Bijlage 1: detailbevindingen.

#	Proces	Bevinding	Status	Prioriteit 2022	Prioriteit 2021
7	Inkoop- en aanbesteding	Onrechtmatige aanbestedingen		Hoog	Hoog
8	Sociaal Domein	Onvoldoende zekerheid over levering van de jeugdzorg (ZIN)		Hoog	Hoog
9	Opbrengsten	Tussentijdse aansluiting diverse opbrengstenstromen		Gemiddeld	Gemiddeld
10	Inkopen en betalingen	Controle op prestatielevering		Hoog	Hoog
11	Algemeen	Risico's en IB-maatregelen in werkprocessen		Hoog	Hoog
12	Algemeen	Procedurebeschrijvingen niet up-to-date		Gemiddeld	Gemiddeld
13	Inkopen en betalingen	Niet voldoen aan interne inkoopbeleid		Gemiddeld	Gemiddeld
14	Personeel	Geen zichtbare controle op salarismutaties		Gemiddeld	Gemiddeld
15	Sociaal Domein	Onrechtmatige uitkering van Participatiewet		Gemiddeld	Gemiddeld

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.3 Samenwerking en VIC

Onze samenwerking met de gemeente in het controleproces

Organisatie

Inrichting en kwaliteit VIC

Samenwerking tijdens de interim-controle

Als voorbereiding op de interim-controle hebben wij een evaluatie gedaan van het controleproces van voorgaand jaar en zijn er tussen ons en de gemeentelijke organisatie heldere afspraken gemaakt over de verwachtingen voor het controleproces van 2022. Tijdens de interim-controle hebben wij in een prettige en constructieve wijze samengewerkt met de gemeente. Belangrijke elementen in de samenwerking hierbij zien onder andere toe op:

- Proactieve afstemming op bijzonderheden en/of belangrijke aandachtsgebieden bijvoorbeeld ten aanzien van fraude.
- Inspanning om te zorgen dat alle gewenste informatie op een adequate wijze en voor aanvang van de controle aanwezig is
- Bereidheid en beschikbaarheid van medewerkers om onze vragen op een adequate wijze en tijdig te beantwoorden.

Een belangrijk onderdeel van de interne beheersing is de (verbijzonderde) interne controlefunctie. Deze werkt op dit moment vanuit een geformaliseerd en gestructureerd actueel controleplan. In het interne controleplan 2022 is een duidelijke planning opgenomen en tevens zijn hier de mijlpalen benoemd. Een belangrijkste stap die de gemeente wil maken is om voor de verschillende processen de procedures, risico's en beheersmaatregelen in kaart te brengen. Het besef van deze belangrijke stap is binnen de organisatie inmiddels gegroeid. Wij onderschrijven deze stap maar vragen de aandacht voor een tijdige en volledige implementatie voor alle materiele processen inclusief een duidelijke vastlegging van de planning en tijdspad. De VIC heeft hierbij een ondersteunende rol om de controles meer in 1^e en 2^e lijn te organiseren, waarbij in de toekomst een meer systeemgerichte aanpak mogelijk is.

Een groot aantal controles over de 1e helft van 2022 zijn door de VIC afgerond conform planning. Dit heeft geleid tot een tussentijdse rapportage over het 1e helft van het jaar. Een aantal processen zal worden opgepakt in het 2e helft van 2022. Hieronder vallen o.a. de specifieke werkzaamheden op de frauderisico's. Verdere verbetermogelijkheden zien volgens ons vooral toe op:

- Het nog scherper formuleren van de risico's en koppelen aan de werkzaamheden en bevindingen die door de VIC wordt uitgevoerd.
- Het identificeren van de materiële geldstromen en kwantificeren van de geldstroom.
- Het vertalen van het normenkader in een toetsingskader.
- Het opstellen van uniforme standaard formats.
- Werkzaamheden m.b.t. de frauderisico's én het uitvoeren van een interne audit op de automatiseringsomgeving en de general IT controls eerder in het jaar uitvoeren.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.4 Status rechtmatigheidsverantwoording

Stand van zaken in verband met invoering rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording (1/2)

Op 27 september jl. heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel inzake de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording aangenomen. Dit betekent dat met ingang van het boekjaar 2023 de accountant uitsluitend nog een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening afgeeft. In de jaarrekening wordt door het college een nieuwe toelichting over rechtmatigheid opgenomen ('rechtmatigheidsverantwoording'). In deze rechtmatigheidsverantwoording verantwoordt het college zich over de al dan niet rechtmatige totstandkoming van de lasten, baten en balansmutaties. De accountant stelt vervolgens de getrouwheid van deze verantwoording vast.

Op dit moment wordt gekeken naar de noodzakelijke aanpassingen van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Ook bij gemeenten moeten de noodzakelijke voorbereidingen worden getroffen. Naast de verplichting dat in de jaarstukken 2023 een rechtmatigheidsverantwoording moet worden opgenomen en het feit dat deze ook onderbouwd moet worden door (bijvoorbeeld) een verbijzonderde interne controle zijn ook een aantal operationele zaken die (in)geregeld moeten worden. Met ingang van boekjaar 2023 is het verplicht het normenkader voor de rechtmatigheid jaarlijks door de gemeenteraad te laten vaststellen. Tot en met boekjaar 2022 bestaat ook de mogelijkheid om het normenkader ter kennisgeving in de raad te brengen. Inhoudelijk krijgt de gemeenteraad ook een aanvullende verantwoordelijkheid, namelijk het bepalen van de verantwoordingsgrens die het college moet hanteren voor het opmaken van de rechtmatigheidsverantwoording:

- De gemeenteraad stelt een verantwoordingsgrens (tussen 0% en 3%) vast. Het college moet de financiële onrechtmatigheden boven dit bedrag rapporteren in de rechtmatigheidsverantwoording. Wij adviseren u deze verantwoordingsgrens in de financiële verordening (ex artikel 212) vast te leggen.
- De gemeenteraad kan kaders opstellen ten behoeve van de rapporteringsgrens waarboven de raad een nadere uiteenzetting verwacht in de paragraaf bedrijfsvoering. In lijn met artikel 212 lid 1 van de gemeentewet kan de gemeenteraad deze kaders vastleggen in de financiële verordening.
- De commissie BBV heeft in haar kadernota rechtmatigheid aanbevolen om de afspraken die de gemeenteraad met het college maakt over een nadere toelichting van de onrechtmatigheden in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag op te nemen. Bijvoorbeeld hoe het college opvolging geeft om de gerapporteerde afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording in de toekomst te voorkomen. Wij adviseren u deze aanbeveling over te nemen.

Naast de financiële verordening moet ook de controleverordening (ex artikel 213) in lijn worden gebracht met de nieuwe wetgeving. De controleverordening gaat over hoe de kaders voor de toetsing van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden getoetst door de accountant. Deze verordening wordt aangepast omdat het college rapporteert in de rechtmatigheidsverantwoording en de accountant de toetsing van de rechtmatigheid gaat doen aan de hand van de rechtmatigheidsverantwoording van het college. De nauwkeurigheid en diepgang waarmee de accountantscontrole van de jaarrekening, met inbegrip van de rechtmatigheidsverantwoording, moet worden uitgevoerd, oftewel de materialiteit van maximaal 1%, wijzigt overigens niet door de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.4 Status rechtmatigheidsverantwoording

Stand van zaken in verband met invoering rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording (vervolg)

Financieel rechtmatig handelen is een belangrijk streven voor een gemeente. De praktijk is wel eens weerbarstig, soms moet snel gehandeld worden (denk aan inkopen in de tijd van de Corona lockdowns: handhaving, verkeersmaatregelen, noodvoorzieningen). Het open en transparante gesprek tussen raad en college is dan raadzaam.

Een handreiking om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording is toegezegd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die is echter nog niet beschikbaar.

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Beverwijk met de VIC enkele goede stappen heeft gezet:

- Het college is actief meegenomen in het controleproces door het normenkader, het controleplan en rapportages te delen.
- De materialiteit voor de rechtmatigheidsverantwoording is voorgelegd en vastgesteld door de raad.
- De materiële geldstromen zijn geïdentificeerd in het interne controleplan.
- Frauderisico's en frauderisicofactoren zijn opgenomen in het interne controleplan
- De controle van de general IT controls is opgenomen in de scope van de VIC. De volgende twee applicaties zijn door de VIC als relevant aangemerkt voor de controle: Key2Financiën en GWS.

Wij zien de volgende verbeterpunten:

- Het kwantificeren van de materiële geldstromen en motiveren voor welke materiële geldstromen wel werkzaamheden worden uitgevoerd en voor welke niet.
- Het nog scherper formuleren van de risico's en koppelen aan de werkzaamheden en bevindingen die door de VIC wordt uitgevoerd. En dit tevens relateren aan het normenkader / toetsingskader
- Het concreter formuleren van werkzaamheden om de geïdentificeerde frauderisico's en frauderisicofactoren te mitigeren.
- In het interne controleplan is de omvang van de steekproeven nog niet nader gemotiveerd en hoe deze items worden bepaald. Verder wordt in het interne controleplan nog onvoldoende toegelicht of er sprake is van procesgerichte controles of gegevensgerichte controles.
- De uniforme vastlegging van standaard formats

Om systeemgericht te kunnen steunen op processen is van belang dat de interne beheersing zichtbaarder wordt. Uitdagingen die wij nog wel onderkennen is het tijdspad alsmede het tijdig op niveau krijgen van de beheersingsmaatregelen in de eerste en tweede lijn.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.5 Three lines model

Wij rapporteren via het three lines model. Dat willen zeggen dat wij binnen de processen nagaan op welk niveau in de organisatie de interne beheersmaatregelen worden ondervangen. De volgende niveaus worden hierbij onderkend:

- 1^e lijn: in het primaire proces, onder verantwoordelijkheid van de proceseigenaar.
- 2^e lijn: in de ondersteunende processen zoals financiën en control, waar checks and balances ingericht zijn om fouten te signaleren.
- 3^e lijn: in uw verbijzonderde interne controle achteraf.

Indien de beheersmaatregelen in de 1^e en/of 2^e lijn adequaat zijn ingericht dan is de organisatie optimaal in control en is een voornamelijk systeemgerichte controleaanpak mogelijk. Indien dit niet het geval is kan dit gecompenseerd worden door de gegevensgerichte werkzaamheden van de VIC. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording dient in ieder geval de 3^e lijn (VIC) toereikend te zijn.

Onderstaand overzicht geeft zodoende een beeld over de mate van beheersing en controle van uw gemeente.

Nr.	Proces	1 ^e lijn	2 ^e lijn	3 ^e lijn	Opmerking / toelichting
1	Inkopen	●	●	●	De controle van de prestatielevering is onvoldoende ingericht in het financieel pakket. De controle is nog onvoldoende zichtbaar. Door middel van gegevensgerichte steekproef uitgevoerd door de VIC (3e lijn) wordt dit risico voldoende gemitigeerd.
2	Betalingen	●	●	●	Geen specifieke bevindingen.
3	Aanbestedingen	●	●	●	Risico's worden deels ondervangen door uitvoeren van een spendanalyse door de VIC (3e lijn). Dit heeft echter een repressief karakter in plaats van een preventief karakter.
4	Lonen en salarissen	●	●	●	Risico's worden ondervangen in de 1e lijn en 2e lijn. De checks worden voldoende zichtbaar vastgelegd. De collegiale toetsing is door ons achteraf vast te stellen. Dit is verbeterd ten opzichte van 2021.
5	Subsidies	●	●	●	Interne beheersingsmaatregelen binnen het proces (1 ^e lijn) zijn onvoldoende ingericht. Risico's worden ondervangen door gegevensgerichte werkzaamheden van de VIC (3 ^e lijn).
6	Grondexploitaties	●	●	●	Geen toereikende AO/IB en veelal jaarlijkse werkzaamheden op de grondaankopen en -verkoop welke de risico's voldoende mitigeren vanuit het oogpunt van de organisatie en waarop wij gegevensgericht controleren. Wij vragen wel aandacht voor een verdere verbetering om als VIC ook te kijken naar de waardering van de grexten door de grondexploitatieberekeningen te beoordelen op juistheid, of er sprake is van mogelijke rekenfouten, en of de gehanteerde parameters aannemelijk zijn.
7	Belastingen	Uitbesteed	●	●	Niet van toepassing aangezien dit proces uitbesteedt is aan Cocensus.
8	Participatiewet	●	●	●	Risico's worden ondervangen door gegevensgerichte werkzaamheden van de VIC (3e lijn).
9	Jeugdwet ZIN	●	●	●	Voor de zorg in natura zijn geen zichtbare controles op de prestatielevering ingebed in het proces (1e lijn). Dit wordt niet ondervangen door gegevensgerichte werkzaamheden bij de teams of VIC. De gemeente steunt voornamelijk op financiële productieverantwoordingen van de zorgaanbieders voorzien van een controleverklaring van de accountant.
10	WMO ZIN	●	●	●	Voor de zorg in natura zijn geen controles op de prestatielevering ingebed in het proces (1e lijn). Dit wordt niet ondervangen door gegevensgerichte werkzaamheden bij de teams of VIC. De gemeente steunt voornamelijk op financiële productieverantwoordingen van de zorgaanbieders voorzien van een controleverklaring van de accountant.
11	Pgb's Jeugdwet + WMO	●	●	●	De controle op de prestatielevering van de PGB voor jeugd wordt achteraf uitgevoerd door de teams / VIC (2 ^e en 3 ^e lijn). Voor WMO worden achteraf geen controles op de prestatielevering uitgevoerd.
12	Omgevingsvergunningen	●	●	●	Risico's worden ondervangen door gegevensgerichte werkzaamheden van de VIC (3e lijn).

Uit bovenstaande beeld komt naar voren dat wij nog niet optimaal op de processen kunnen steunen maar in samenwerking met de VIC grotendeels een gegevensgerichte aanpak hanteren. Wij bespreken uiteraard graag met u de mate van beheersing en uw gewenste ambitieniveau.

Legenda status:

- = geen bevindingen met kans op materiële fouten, enkel aanbeveling ter verdere optimalisatie
● = één of enkele bevindingen met geringe impact resteren

● = meerdere bevindingen en aanbevelingen met mogelijk grote impact

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.6 Belangrijke macro-economische ontwikkelingen

Grondexploitaties

Er zijn momenteel diverse onzekere factoren die impact hebben op de ontwikkeling van grondexploitaties, denk hierbij onder andere aan:

- Een stijgende vraag naar woningen.
- Krapte aan (betaalbare) woningen op de markt.
- Krapte op de arbeidsmarkt bij bouwondernemingen.
- Stijgende energie- en grondstofprijzen + stijgende rente.
- Verduurzamingsopgave.

Deze huidige ontwikkeling en de onzekerheid over de toekomstige ontwikkelingen betekent een grote schattingsonzekerheid op de verwachte realisatie van uw complexen (Binnenduin). Dit ziet met name toe op de stijgende kosten. Een groot deel van de nog te maken kosten voor project Binnenduin is inmiddels aanbesteed, maar door de externe prijsstijgingen worden deze gemaakte afspraken wel geïndexeerd. Daarnaast leidt de inflatie tot hogere civiele kosten en stijgende staalprijzen. Dit zorgt ervoor dat de totale projectkosten voor het project Binnenduin hoger uitvallen dan initieel ingeschat. Voor de verkoopopbrengsten geldt dat het merendeel van de kavels inmiddels zijn verkocht of een concept verkoopovereenkomst ten grondslag ligt. Nog enkele kavels dienen verkocht te worden. Hier loopt de gemeente weinig tot geen risico.

Wij verzoeken u om na te gaan in welke mate bovenstaande elementen impact hebben op uw specifieke situatie. Te meer omdat regionale verschillen en stijgingen van prijzen in specifieke kostensoorten fors van elkaar kunnen verschillen.

Daarnaast dient bij een hoge mate van schattingsonzekerheid een adequate toelichting bij de verantwoording in de jaarrekening te worden opgenomen. Belangrijke elementen hierbij zijn:

- Het toelichten van de gehanteerde veronderstellingen.
- Een toelichting (impact / scenario's) over de schattingsonzekerheid.

Wij vragen u na te gaan welke acties reeds zijn ondernomen en welke uitgangspunten gekozen zijn. Daarnaast gaan wij graag tijdig met u in overleg om de uitgevoerde analyses, de uitkomsten en de voorgestelde toelichtingen te bespreken.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.6 Belangrijke macro-economische ontwikkelingen

Energiecrisis en hoge inflatie

Nederland heeft op dit moment te maken met enkele extreme omstandigheden: enorm oplopende inflatie, de energiecrisis en de capaciteitsproblemen op de arbeidsmarkt. Deze omstandigheden leiden tot financiële risico's voor de gemeenten op langere termijn, maar zeker ook op korte termijn in relatie tot het opstellen van de jaarrekening 2022. Actualisatie van de grondexploitaties ligt gezien de genoemde omstandigheden voor de hand, maar ook op andere gebieden is het noodzakelijk om afdoende rekening te houden met de huidige ontwikkelingen. We vragen hier dan ook nadrukkelijk uw aandacht voor en verwachten van u bij de jaarrekeningcontrole een expliciete analyse van:

- Waardering (langlopende) vorderingen. Ook partijen waar u leningen aan heeft verstrekt of waar u vorderingen op heeft, kunnen zijn getroffen door de genoemde ontwikkelingen. Het is bij het opstellen van de jaarrekening dan ook noodzakelijk om een toereikende voorziening te treffen voor de eventuele oninbaarheid van deze vorderingen. In het bijzonder vragen we uw aandacht voor de vorderingen richting gesubsidieerde instellingen.
- Onderhoudsvoorzieningen. Gezien het feit dat bouwkosten fors toenemen, is de kans groot dat de beheerplannen waarop uw onderhoudsvoorziening is gebaseerd, niet meer actueel zijn. Het BBV heeft als een van de eisen dat er een actueel beheerplan aanwezig is. Het is dan ook noodzakelijk om de geschetste ontwikkelingen in financiële zin door te vertalen in de aanwezige beheerplannen. De gemeenteraad dient tijdig geïnformeerd te worden over eventuele benodigde bijstelling van de beheerplannen.
- Begrotings- en kredietrechtmatigheid. De genoemde ontwikkelingen leiden zowel op korte als langere termijn tot hogere lasten voor de gemeente. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het van belang dat het college eventuele begrotingsafwijkingen als gevolg van deze hogere lasten tijdig meldt aan de gemeenteraad en hier begrotingsruimte voor vindt. Ook mogelijke kredietoverschrijdingen dienen tijdig in beeld te zijn en daar waar noodzakelijk tijdig met de gemeenteraad te worden gecommuniceerd.
- Tot slot is het noodzakelijk om de toekomstige risico's, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van de toenemende rente in beeld te hebben.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.7 Aandachtspunten jaarrekening

Jaarrekening en BBV

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

Om aan uw behoeften te kunnen voldoen en om het proces voor de jaareindecontrole verder te kunnen verbeteren vinden we het belangrijk om het proces regelmatig te evalueren en onze bevindingen met u te delen. De volgende procesmatige werkafspraken zijn gemaakt:

Onderwerp	Observatie
De kwaliteit en tijdigheid van het jaarverslag	Om onze controle efficiënt te laten verlopen, is het belangrijk dat er bij de start van de controle een volledig jaarverslag inclusief toelichtingen en inclusief verwerking sociaal domein klaar is, zodat wij deze kunnen hanteren als controleversie.
Deelwaarnemingen/ gegevensgerichte werkzaamheden	Wij zullen met de organisatie concrete afspraken maken voor de timing van de steekproeven.
Kwaliteit van cruciaal belang	Het is van cruciaal belang voor de uitvoering van de jaarrekeningcontrole dat er een interne kwalitatieve check is uitgevoerd op de aangeleverde stukken. De lijst met op te leveren stukken zullen wij tijdig met u communiceren.
Onze verwachtingen	Om een kwalitatief goede en efficiënte controle uit te voeren, zijn de volgende zaken nodig: - De jaarrekening is gereed bij aanvang van de controle en is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke eisen, inclusief een check op "BBV-proof". Wij verwachten dat de aanbevelingen uit de jaarrekeningcontrole 2021 (zie tevens opmerkingen in het accountantsverslag) tevens zijn meegenomen in de jaarrekening. - Maximaal 2 versies van de jaarrekening. - Medewerkers zijn beschikbaar voor vragen. - Een volledig en kwalitatief goed opgeleverd balansdossier bij aanvang van de controle inclusief alle benodigde specificaties, adequate analyses en aansluitingen naar achterliggende sub administraties en overige documentatie. - Beperkte correctieboekingen na afsluiting van de financiële administratie. - Issues/ complexe zaken worden op voorhand op basis van onderbouwd standpunt door de gemeente afgestemd. - VIC heeft alle materiële stromen, posten, uitgangspunten betrokken in zijn werkzaamheden.

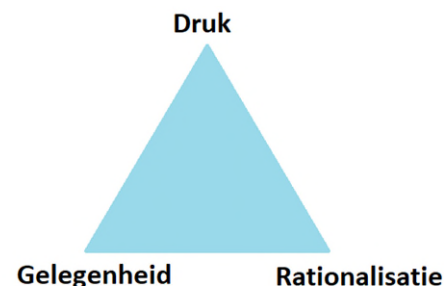
2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.7 Fraudeanalyse

Fraudedriehoek

Fraude driehoek

Wij raden u aan bij het identificeren van de frauderisico's binnen uw gemeente specifiek gebruik te maken van de fraudedriehoek. De fraudedriehoek kent de elementen 'Gelegenheid', 'Rationalisatie' en 'Druk' en is een goed hulpmiddel om frauderisicofactoren in beeld te krijgen en van daar uit te bepalen of deze frauderisicofactoren ook daadwerkelijk tot een frauderisico voor uw gemeente leiden. Belangrijk is om uw overwegingen/analyse goed te documenteren.



Wij vragen u als gevolg van de huidige economische ontwikkelingen (o.a. stijgende energieprijzen en indexatie) bij uw analyse nadrukkelijk aandacht te besteden aan de elementen druk en rationalisatie. Deze kunnen mogelijk leiden tot aanvullende frauderisico's. Wij adviseren u daarbij specifiek te kijken naar het (fraude)risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld aan de gemeente.

Verantwoordelijkheid college

Frauderisicoanalyse

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude (waaronder corruptie) berust bij het college van burgemeester en wethouders. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Wij willen u erop wijzen dat wij vanaf dit boekjaar verplicht zijn om in onze controleverklaring specifiek te vermelden welke frauderisico's wij bij de controle van uw jaarrekening hebben geïdentificeerd en welke werkzaamheden wij ten aanzien van deze risico's hebben uitgevoerd.

Idealiter sluiten de door ons onderkende frauderisico's in onze controleaanpak aan op de frauderisicoanalyse zoals opgesteld door het college, en de toelichting van het college op de eventuele frauderisico's in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening.

2. Overige bevindingen en aandachtspunten

2.7 Fraudeanalyse

Frauderisicoanalyse

Op basis van onze uitgevoerde interim-controle stellen wij vast dat er binnen de gemeente aandacht is voor frauderisico's en de preventie daarvan. Wel zijn wij van mening dat hier nog een verbeterslag in te maken is. Wij constateren dat de gemeente een interne frauderisicoanalyse heeft opgesteld en signaleren hierbij de volgende aandachtspunten:

- Het nog scherper formuleren van de frauderisico's.
- Het definiëren en concreet maken van de interne beheersmaatregelen die toezien op de frauderisico's, zodat deze ook toetsbaar is.
- Het formuleren van specifieke controlewerkzaamheden door de VIC om de geïdentificeerde frauderisico's en frauderisicofactoren te mitigeren.

Belangrijkste prioriteit die vanuit onze interim-controle naar voren komt is het risico dat facturen worden goedgekeurd waar geen prestatie voor uw gemeente tegenover staat. Binnen uw organisatie is niet afgedwongen dat facturen door twee personen worden gecontroleerd op prestatielevering. Daarbij kunt u vanzelfsprekend de ingevoerde beheersingsmaatregelen in uw organisatie met tot het risico op onrechtmatige betalingen betrekken. Dit leidt voor onze controle tot een potentieel frauderisico, waardoor wij in de jaarrekeningcontrole aanvullende gegevensgerichte steekproeven dienen uit te voeren om het risico afdoende te mitigeren. Uit de gegevensgerichte steekproef uitgevoerd door de VIC in het 1^e deel van 2022 is vastgesteld dat er wel sprake is geweest van functiescheiding tussen de persoon (besteller) die de prestatielevering heeft beoordeeld en de budgethouder die de laatste goedkeuring heeft gegeven.

Bij het inrichten van een controle op de prestatie raden wij u aan om ook nader te kijken naar de functiescheiding tussen de besteller en de goedkeurder en dat Key2Finance ook afdwingt dat dit door verschillende personen worden uitgevoerd.

De verbijzonderde interne controle kan ook aan waarde winnen als de opdracht hiervoor wordt ingegeven vanuit een interne frauderisicoanalyse, waardoor de werkzaamheden beter aansluiten op de risico's binnen de organisatie. Op deze wijze wordt de verbijzonderde interne controle volwaardiger en volwassener.

Wij adviseren u om de risicoanalyse met specifieke frauderisico's uit te breiden en tot een gewogen afweging te komen welke risico's te accepteren en welke risico's te mitigeren middels reeds genomen of nog te nemen interne beheersingsmaatregelen.



Bijlage 1: detailbevindingen

Detailbevindingen

Uitleg opbouw

In dit hoofdstuk zijn de significante bevindingen opgenomen.

Per bladzijde van deze managementletter is een bevinding opgenomen met daarbij het risico en een aanbeveling. Bij elke bevinding staat de datum van de eerste vermelding aangegeven te samen met de gradatie van de constatering. Bij de prioriteit staat de mate van belangrijkheid en urgentie.

Per bevinding zullen wij aangeven welke alternatieve werkzaamheden wij zullen uitvoeren om het geconstateerde risico (gegevensgericht) te ondervangen.

Voor bestaande bevindingen geven wij tevens een update van de status van deze bevinding in het huidige boekjaar.

Bevinding

In dit blok wordt aangegeven wat gedurende de accountantscontrole is geconstateerd en waarvan wij u graag op de hoogte willen brengen.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Urgentie en belang van de bevinding	Boekjaar eerste vermelding	   
	Risico Hierbij geven wij aan wat de risico's zijn van de bevinding en wat de gevolgen voor uw onderneming kunnen zijn.	
	Aanbeveling Hier geven wij u aanbevelingen met betrekking tot de bevinding. Deze aanbeveling is een mogelijke oplossing voor de bevinding.	
	Update boekjaar / Gevolgen jaarrekeningcontrole Hier geven wij een update van de bevinding wanneer deze in een eerder boekjaar is geconstateerd. Tevens kan de bevinding gevolgen hebben voor de controleaanpak / omvang van onze controlewerkzaamheden. Op deze plaats maken wij hier eveneens vermelding van.	

De kleur van de het symbool geeft de status van de constatering aan.

-  = opgelost
-  = actie ondernomen, maar nog niet afgerond
-  = geen actie ondernomen
-  = nieuwe bevinding

Detailbevindingen

Omgevingsvergunningen – Vertraging opleggen aanslagen

Bevinding

De VIC heeft in haar tussentijdse rapportage van 2022 geconstateerd dat er in 2022 nog nauwelijks aanslagen omgevingsvergunningen zijn opgelegd door Cocensus. Het proces heeft problemen ondervonden doordat het uploaden van documenten via de applicatie naar Cocensus niet meer lukte in verband met veiligheidsissues. Hierdoor is er sprake van een achterstand in het innen van de opbrengsten inzake het verstrekken van omgevingsvergunningen.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Hoog	2022	
	Risico Het risico bestaat dat de opgelegde aanslagen niet tijdig en volledig worden geïnd.	
	Aanbeveling Wij adviseren de gemeente om de technische problemen tussen de systemen op korte termijn op te lossen en de achterstallige documenten ten behoeve van de opgelegde aanslag te uploaden in het boekjaar 2022, zodat de aanslagen in het juiste boekjaar kunnen worden opgelegd door Cocensus.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole De gemeente dient inzichtelijk te maken welke aanslagen omgevingsvergunningen in 2022 opgelegd had moeten worden en het in kaart brengen van de achterstanden. Wij zullen deze analyse beoordelen en afhankelijk van de uitkomsten onze controleaanpak rondom omgevingsvergunningen bepalen.	

Detailbevindingen

Huuropbrengsten - Onjuiste huurtarieven

Bevinding

De gemeente heeft een nieuwe applicatie aangeschaft voor het registreren van het vastgoed. Tijdens de VIC controle 2022 is geconstateerd dat er geen totaalaansluiting is gemaakt van de huurtarieven die naar de nieuwe applicatie zijn geëxporteerd.

Uit de steekproef van de VIC op de juistheid van de huurtarieven zijn overigens geen bevindingen gekomen.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2022	
	Risico Het risico bestaat dat de huurtarieven niet juist c.q. niet volledig zijn opgenomen in de nieuwe applicatie. Bij het in gebruik nemen van een nieuwe applicatie is de primaire registratie van contractgegevens van belang voor de juiste en volledige facturatie van de verhuuropbrengsten.	
	Aanbeveling Wij adviseren de gemeente om alsnog een totaalaansluiting te maken tussen de oude registratiesysteem en de nieuwe vastgoedregistratiesysteem om de juistheid en volledigheid van de primaire registratie in het nieuwe systeem te waarborgen. Verschillen dienen verklaard / uitgezocht te worden. Daarnaast adviseren wij de gemeente om invoercontrole (vier-ogenprincipe) te implementeren, zodat wordt gewaarborgd dat de juiste huurtarieven zijn ingevoerd en dat het tot stand komen van de (nieuwe) huurprijzen voldoende onderbouwd zijn in de nieuwe applicatie.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Bij de eindejaarscontrole zullen wij kennisnemen van de totaalaansluiting. Indien geen totaalaansluiting is opgesteld en/of verschillen onvoldoende verklaard zijn, zal dit leiden tot aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden.	

Detailbevindingen

Sociaal Domein - onvoldoende zekerheid over levering van de zorg inzake PGB Wmo

Bevinding

De controle prestatielevering op de PGB Wmo is nog onvoldoende geïntegreerd in het proces van de gemeente. Voor jeugd heeft de gemeente in boekjaar 2021 aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om de zorglevering vast te stellen. Voor de PGB Wmo zijn in 2021 geen aanvullende controlewerkzaamheden verricht om de zorglevering vast te stellen. Dit leidde tot een onzekerheid van circa € 0,4 miljoen. De gemeente is voornemens om voor boekjaar 2022 opnieuw alleen aanvullende controlewerkzaamheden te verrichten op jeugd. Dit heeft als gevolg dat de gehele populatie van PGB Wmo onzeker zal zijn.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Hoog	2022	
	Risico Het risico is aanwezig dat de SVB declaraties voor wmo betaald waarvoor geen zorg is geleverd.	
	Aanbeveling Wij raden aan om ook controlewerkzaamheden voor PGB Wmo op de zorglevering uit te voeren om de onzekerheid met betrekking tot de zorglevering aanzienlijk te verkleinen.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Wij raden de gemeente aan om voor 2022 dezelfde checks op prestatielevering PGB Wmo uit te voeren als wat voor PGB jeugd wordt gedaan om zo de onzekerheid voor de jaarrekening 2022 te verkleinen.	

Detailbevindingen

Investerings - Onjuiste en onvolledige MVA bestand

Bevinding

De VIC merkt in haar tussentijdse rapportage op dat de primaire registratie van de materiele vaste activa in Excel plaatsvindt. Het werken in Excel is foutgevoelig. Het bestand is complex en de beheerders van het bestand zijn inmiddels uitdienst bij de gemeente. De 'grip' op de juistheid en volledigheid van het bestand neemt af.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2022	
	Risico Het risico bestaat dat de MVA registratie onjuist c.q. onvolledig is.	
	Aanbeveling Wij adviseren de gemeente om een activa module te integreren in Key2Finance. Hierdoor wordt de kans op fouten lager en neemt de complexiteit van het beheer af. Daarnaast raden wij aan om periodieke checks uit te voeren op de MVA registratie en dit aan te sluiten met onderliggende brondocumenten. Dit om de betrouwbaarheid van de MVA registratie (denk aan investeringen, mutaties in kapitaallasten, afschrijvingen, investeringskredieten) vast te stellen. Tevens adviseren wij om vast te stellen dat de MVA objecten in de activastaat ook daadwerkelijk bestaan en in eigendom is van de gemeente. Als laatste adviseren wij om bij de bestaanscontrole ook het waarderingsaspect van het activum mee te nemen en of er mogelijk sprake is van een afwaardering.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Wij zullen kennis nemen van de periodieke checks op de MVA registratie. Wij zullen de uitkomsten van deze checks beoordelen en afhankelijk van de uitkomsten onze controleaanpak rondom de MVA registratie bepalen. Aanvullend zullen wij een steekproef op de MVA staat uitvoeren en vaststellen of 'het bestaan' en 'waardering' van de activa voldoende aangetoond kan worden.	

Detailbevindingen

Belastingen - signaalfunctie rondom fiscaliteiten

Bevinding

De VIC merkt in haar tussentijdse rapportage van 2022 op dat de fiscale kennis binnen de gemeente steeds verder afneemt. De gemeente is sterk afhankelijk van externe fiscale adviseurs. De interne signaalfunctie ontbreekt. Door de toenemende fiscale complexiteit bestaat kans dat de gemeente onvoldoende in control is.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2022	
	Risico Het risico bestaat dat fiscale wijzigingen niet tijdig worden gesignaleerd, geanalyseerd en worden geïntegreerd in de gemeentelijke processen. Controles en correcties door middel van suppleties vinden niet tijdig plaats, waardoor de belastingschuld/-vordering onzeker is. Daarnaast bestaat het risico dat de gemeente niet voldoet aan de fiscale wet- en regelgeving, wat mogelijk boetes kan leiden.	
	Aanbeveling Wij adviseren de gemeente om ook intern deskundigheid aan te trekken c.q. te ontwikkelen om zo beter in te spelen op de veranderende wijzigingen en complexiteit van de fiscale wet- en regelgeving.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Geen.	

Detailbevindingen

Ontvangen subsidies - Niet tijdig aanleveren subsidieverantwoordingen

Bevinding

De gemeente ontvangt bijna jaarlijks subsidies voor diverse projecten van de Provincie Noord-Holland. De VIC heeft in haar tussentijdse rapportage van 2022 geconstateerd dat voor een specifiek project de aanvraag tot subsidievaststelling nog niet is ingediend. De gemeente heeft inmiddels wel een rappelbrief ontvangen van de provincie. Het budget dat de provincie voornemens is toe te kennen aan gemeente Beverwijk is circa € 2,5 miljoen.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Hoog	2022	
	Risico Het risico is aanwezig dat de gemeente niet (tijdig) voldoet aan de subsidievoorwaarden, waardoor subsidies mogelijk (deels) terugbetaald moeten worden.	
	Aanbeveling Wij adviseren u om het proces zo in te richten dat alle lopende subsidies inzichtelijk zijn, inclusief de vigerende subsidieverplichtingen. Daarnaast raden wij aan om iemand verantwoordelijk te stellen (bijvoorbeeld een proceseigenaar) die periodiek toetst of de gemeente voldoet aan de subsidievoorwaarden. Daarnaast dient deze persoon te borgen dat de subsidieverantwoordingen tijdig worden ingediend. Indien het project vertraging oploopt, dient dit tijdig te worden gecommuniceerd met de subsidieverstrekker.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Wij raden de gemeente aan om voor de jaarrekening de ontvangen subsidies in kaart te brengen en na te gaan of de gemeente voldoet aan de subsidievoorwaarden. Voor de ontvangen subsidies waar de gemeente niet voldoet aan de subsidievoorwaarden, dient de gemeente af te stemmen met de subsidieverstrekker. Daarna dient de gemeenten een inschatting te maken in hoeverre er mogelijk sprake is van een terugbetalingsverplichting jegens de subsidieverstrekker.	

Detailbevindingen

Inkoop- en aanbesteding - onrechtmatige aanbestedingen

Bevinding

Uit de VIC-bevindingen en onze bevindingen in de afgelopen jaren zijn onrechtmatigheden geconstateerd voor enkele inkooptrajecten. Dit betreft inkopen die Europees aanbesteedt had moeten worden, maar dat niet is gebeurd. Daarnaast is er geen volledige contractenregister, waardoor het moeilijk is om tijdig te anticiperen op aflopende contracten en is controle op nakoming van contracten lastiger in kaart te brengen.

Update boekjaar

Uit de bevindingen van de tussentijdse rapportage van de VIC en de spendanalyse 1^e deel van 2022 is vastgesteld dat een werkend contractenregister ontbreekt. Dit is nog onvoldoende ingebed in de werkprocessen. Losse opdrachten bij dezelfde afnemer kunnen over langere periode cumulatief genomen de EU grens overschrijden.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Hoog	2019	
	Risico De gemeente loopt een mogelijk verhoogd risico dat de gekozen aanbestedingsvorm niet voldoet aan de vigerende wet- en regelgeving, waardoor de kans aanwezig is dat de bestedingen onrechtmatig zijn.	
	Aanbeveling Wij adviseren de gemeente om een contractenregister / verplichtingenadministratie in te richten, zodat aan de voorkant gemonitord kan worden of de opdracht juist in de markt gezet is.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Voor de jaarrekeningcontrole dient de gemeente een spend-analyse uit te voeren. Wij raden om deze bevindingen tevens te bespreken met Stichting Rijk om zo de mogelijke onrechtmatigheden in kaart te brengen en hierop acties te ondernemen. Wij zullen de bevindingen van spend-analyse in detail doornemen. Aan de hand daarvan zullen wij de impact bepalen op onze werkzaamheden voor de jaarrekening.	

Detailbevindingen

Sociaal Domein - Onvoldoende zekerheid over levering van de jeugdzorg (ZIN)

Bevinding

De controle op de levering van de jeugdzorg (ZIN) is nog onvoldoende gewaarborgd binnen het proces van de CJG. Het CJG voert controles op de prestatielevering voor cliënten die via het CJG worden doorverwezen aan zorginstellingen. Voor cliënten die via huisartsen worden verwezen (circa 85%) wordt geen controle uitgevoerd door de gemeente of het CJG.

Update boekjaar

Vanuit CJG is er geen zichtbare controle op de levering van de jeugdzorg. Het recht op zorg en de toetsing is opgenomen in het Auditplan. De gemeente steunt op de controleverklaringen van de zorgleveranciers. De productieverantwoordingen en de controleverklaringen van de zorgaanbieders worden in kaart gebracht om de prestatielevering vast te stellen en de omvang van de onzekerheid te bepalen.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Hoog	2015	
	Risico De gemeente is afhankelijk van het moment van oplevering alsmede de strekking van de controleverklaringen van de zorgaanbieders.	
	Aanbeveling Wij adviseren u om na te denken om controlemaatregelen te implementeren die zijn opgenomen in het Auditplan Jeugd en Wmo, om zo minder afhankelijk te zijn van de controleverklaringen van de zorgaanbieders. Het voordeel hiervan is dat de gemeente bij de jaarrekeningcontrole niet meer hoeven te wachten op controleverklaringen van de zorgaanbieders en hierdoor er minder vertraging ontstaat bij de afwikkeling van de jaarrekeningcontrole.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Voor de jaarrekeningcontrole dient de gemeente de productieverantwoording en controleverklaringen van de zorgaanbieders in kaart te brengen om de prestatielevering vast te stellen en zo de omvang van de onzekerheid te bepalen.	

Detailbevindingen

Opbrengsten - Tussentijdse aansluiting diverse opbrengstenstromen

Bevinding

Uit de tussentijdse rapportage van de VIC 2021 wordt geconstateerd dat tussentijdse aansluitingen voor opbrengsten uit belastingen en heffingen niet gemaakt zijn. Het gaat om de volgende opbrengstenstromen:

- Bouwleges.
- Reisdocumenten en rijbewijzen.
- Grafrechten.
- Parkeeropbrengsten.
- Havengelden.

In ons accountantsverslag van boekjaar 2021 hebben wij ook al reeds gerapporteerd dat tussentijdse aansluitingen tussen verschillende sub-administraties en het grootboek niet tussentijds zijn gemaakt door onder andere krapte in de personeelsbezetting en ook bij de jaarrekeningcontrole nog niet gereed waren.

Update boekjaar:

Tussentijds zijn er geen aansluitingen geweest tussen de sub-administratie en de financiële administratie.

Voor de bouwleges, reisdocumenten en rijbewijzen zal voor de jaarrekening controle een aansluiting worden gemaakt tussen de sub-administratie en de financiële administratie.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2021	
	Risico Het risico van het ontbreken van tussentijdse aansluitingen is dat opbrengsten mogelijk niet juist c.q. niet volledig zijn opgenomen in de financiële administratie en dat verschillen niet tijdig wordenesignaleerd.	
	Aanbeveling Wij adviseren u om de tussentijdse aansluitingen tussen sub-administratie en financiële administratie te maken, zodat mogelijke verschillen alsnog opgevolgd kunnen worden. Tevens raden wij u aan om de tussentijdse aansluitingen in het proces in te bakenen, zodat aansluiting tussen sub en grootboek ook gedurende het jaar gewaarborgd blijft.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Voor de jaarrekeningcontrole verwachten wij dat voor elke (opbrengsten)stroom een aansluiting is gemaakt tussen de sub-administraties en het grootboek en dat de geconstateerde verschillen voldoende toegelicht en onderbouwd zijn. Wij zullen kennis nemen van deze analyses en de impact bepalen op onze controleaanpak.	

Detailbevindingen

Inkopen en betalingen - controle op prestatielevering

Bevinding

In het financieel pakket Key2Financien is de controle op de prestatielevering een verplichte stap in de workflow. Het financieel pakket dwingt af dat de besteller zijn/haar akkoord moet geven voor de prestatielevering. Pas dan kan de factuur betaalbaar gesteld worden. Key2Financien dwingt verder niet af om te documenteren hoe deze controle is uitgevoerd en een verwijzing te maken naar de achterliggende documentatie ter onderbouwing van de prestatielevering. Hierdoor is niet altijd vast te stellen op welke gronden de prestatie is goedgekeurd.

Update boekjaar

In de VIC controle is geconstateerd dat een bedrag van EUR 56.8k onrechtmatig is betaald. De gemeente heeft geen formele normen voor de onderbouwing en vastlegging van prestatieverklaringen in Key2Finance. De gemeente is bezig met het implementeren van een mogelijkheid om prestatielevering juist en tijdig vast te kunnen leggen in Key2Finance. Er wordt gestreefd om de laatste 2 maanden van het jaar proef te draaien met de nieuwe procedure ter voorbereiding op boekjaar 2023.

Prioriteit

Hoog



Boekjaar bevinding

2020

Status



Risico

Het risico is aanwezig dat inkoopfacturen ten onrechte worden betaald, waarvan de prestaties niet zijn geleverd.

Aanbeveling

Wij zijn van mening dat het inrichten van de controle op prestatielevering in het proces een goede stap is om bovenstaande risico te mitigeren. Adviespunten bij het inrichten van de controle zijn:

- Het toevoegen van een tekstvlak in de workflow, zodat dat de beoordelaar kan opschrijven aan de hand van welke geüploade documenten (contract, pakbon, opdrachtbevestiging) de prestatielevering is vastgesteld en hoe dit is gecheckt. Hiermee maakt de gemeente de controlemaatregel voldoende zichtbaar.
- Functiescheiding tussen de besteller en de goedkeurder (budgethouder).
- De controle op de prestatielevering dient afgedwongen te worden in het financieel pakket. Tevens dient zichtbaar te zijn wie de prestatielevering heeft beoordeeld.
- Onderbouwing van de prestatielevering (contract, pakbon, opdrachtbevestiging) dient tevens opgenomen te worden in K2F.

Daarnaast adviseren wij de gemeente om een werkinstructie op te stellen hoe de controle op de prestatielevering uitgevoerd dient te worden. Tevens is het van belang dat dit duidelijk binnen de organisatie gecommuniceerd wordt en hierbij ook een bewustwording wordt gecreëerd waarom de controle op prestatielevering zo belangrijk is. Tijdens onze gesprekken met de gemeente hebben wij vernomen dat de werkinstructie wordt gefinaliseerd en dat presentaties worden georganiseerd om de mensen binnen de organisatie mee te nemen in de wijziging van de procedure.

Gevolgen jaarrekeningcontrole

De gemeente zal voor 2022 een gegevensgerichte steekproef moeten uitvoeren op de inkoopfacturen om alsnog de prestatielevering aan te tonen. Deze werkzaamheden zijn afdoende om het risico te mitigeren. Wij zullen kennis nemen van de werkzaamheden van de gemeente en de impact bepalen op onze werkzaamheden voor de jaarrekening. Als gevolg van deze constatering dienen wij tijdens de jaarrekeningcontrole aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden te verrichten.

Detailbevindingen

Algemeen - Risico's en IB-maatregelen in werkprocessen

Bevinding

De VIC heeft in het verleden opgemerkt dat het identificeren van risico's en de interne beheersingsmaatregelen die deze risico's mitigeren nog onvoldoende verankerd zijn in de werkprocessen. Door het proces, de risico's en de interne beheersingsmaatregelen te beschrijven en te implementeren wordt de kans op fouten in een proces beperkt. Daarnaast hebben wij ook vastgesteld dat niet in alle processen er beheersmaatregelen aanwezig zijn in het primaire proces (1e lijn).

Update boekjaar

De VIC constateert dat risicomanagement onvoldoende is verankerd in de werkprocessen. Er is geen sprake van een zichtbare verbetering naar IB-controles naar 1e en 2e lijn, waardoor er teveel druk komt bij de 3e lijn om de risico's te mitigeren. Voor de meeste processen zien wij nog onvoldoende (zichtbare) interne beheersingsmaatregelen binnen het proces (zie ook three-lines of defense model). Dit zijn o.a. de volgende processen:

- Omgevingsvergunningen: tijdens onze lijncontrole hebben wij vastgesteld dat geen collegiale toetsing heeft plaatsgevonden op de bouwaanvraag. Tevens was geen documentatie aanwezig ter onderbouwing voor de gehanteerde bouwsom. Daarnaast worden de ingevoerde legestarieven aan het begin van het jaar niet gecontroleerd door een 2^e persoon. De gemeente hanteert wel aan het begin van het jaar met een testdossier om de juistheid van het legesbedrag te waarborgen. Echter hebben wij in onze lijncontrole vastgesteld dat de berekening van het legesbedrag niet juist was.
- Subsidies: ook in dit proces vindt geen collegiale toetsing plaats. In onze lijncontrole hebben wij vastgesteld dat de subsidiebeschikking is ondertekend door iemand anders dan de naam die op de beschikking is opgenomen. Wel was deze persoon gemandateerd om te tekenen. Wij raden aan om wel de juiste naam onder de beschikking op te nemen.

Binnen de organisatie wordt gewerkt aan de uitrol van ontwikkellijnen, waar risico- management ook in zal worden opgenomen. De tool 'Naris' is aangeschaft voor de implementatie van risicomanagement. Er wordt een projectgroep gevormd om dit proces in goede banen te leiden.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Hoog	2020	
	Risico Door het onvoldoende definiëren van de risico's en interne beheersingsmaatregelen bestaat het risico dat gemaakte fouten binnen de processen niet vooraf gedetecteerd worden.	
	Aanbeveling Wij adviseren u om per proces risico's te identificeren wat fout kan gaan in het proces, hierbij rekening houdend met de kans en impact van de mogelijke fout. Hierbij raden wij ook aan om een onderscheid te maken tussen normale en significante risico's, en frauderisico's. Daarnaast raden wij u aan om de 'key-controls' binnen een proces zo concreet mogelijk te formuleren (volgens de 6W's). Daarnaast raden wij u aan om een duidelijk plan te formuleren, waarin een planning is opgenomen en die ook de voortgang bewaakt. Op pagina 15 hebben wij de 3 lines model opgenomen. In dit overzicht zijn de processen opgenomen waarvan nog niet gesteund kan worden op interne beheersingsmaatregelen in de 1 ^e en 2 ^e lijn. Wij raden aan om deze processen in het plan op te nemen.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Omdat de interne beheersmaatregelen onvoldoende zijn ingericht in het primaire proces (bijv. 1e lijn) dient dit gecompenseerd worden door de gegevensgerichte werkzaamheden van de VIC. Wij verzoeken de gemeente om voor ieder proces waarbij niet gesteund kan worden op beheersmaatregelen, aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uit te voeren. Wij zullen kennis nemen van deze bevindingen en de impact bepalen op onze werkzaamheden voor de jaarrekening.	

Detailbevindingen

Algemeen - procedurebeschrijvingen zijn niet up-to-date

Bevinding

Voor de processen jeugd en wmo zijn nog geen (volledige) procedurebeschrijvingen aanwezig.

Update boekjaar

Onvoldoende opvolging gegeven. Wij merken op dat dit punt al open staat sinds 2017 en dat de voortgang beperkt blijft.

Voor de overige procesbeschrijvingen geldt dat de gemeente bezig is om de werkprocessen op te stellen met de risico's en interne beheersingsmaatregelen binnen elk proces (zie p. 9). Door het ontbreken van een duidelijke en concrete planning heeft de gemeente hier nog onvoldoende stappen gemaakt.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2017	
	Risico Het risico is aanwezig dat onvoldoende inzicht is in de risico's en beheersmaatregelen binnen de processen, waardoor de opzet, bestaan en werking van de belangrijke beheersmaatregelen onvoldoende worden getoetst door de verbijzonderde interne controle.	
	Aanbeveling Wij adviseren u om tevens voor de processen jeugdzorg, Wmo en de overige significante processen een actuele procesbeschrijving op te stellen en in kaart te brengen welke risico's aanwezig zijn binnen de processen en hoe deze risico's gewaarborgd (kunnen) worden binnen de gemeente.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Dit punt heeft geen directe impact op de jaarrekening, maar wel op de interne beheersing van de gemeente en dus op onze controleaanpak in de vorm van aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden.	

Detailbevindingen

Inkoop- en aanbesteding - aanbestedingen voldoen niet aan het interne inkoopbeleid

Bevinding

Tijdens de verbijzonderde interne controle van boekjaar 2019, 2020 en 2021 is door de verbijzonderde interne controle (VIC) vastgesteld dat niet alle inkoopdossiers voldeden aan het eigen inkoopbeleid.

Update boekjaar

Ook tijdens de VIC van 2022 is geconstateerd dat er onvoldoende offertes worden opgevraagd of dat de geraamde opdrachtwaarde niet is vastgelegd.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2019	
	Risico De gemeente loopt een mogelijk verhoogd risico dat de gekozen aanbestedingsvorm niet voldoet aan het eigen inkoopbeleid.	
	Aanbeveling Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is in 2022 geactualiseerd. Wij adviseren u om dit beleid onder de aandacht te brengen binnen de organisatie. Tevens adviseren wij u dat een afwijking van het inkoopbeleid alleen toegestaan is op basis van valide argumenten.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole Gezien het interne inkoopbeleid geen onderdeel is van het normenkader heeft dit verder geen impact op de strekking van onze controleverklaring.	

Detailbevindingen

Personeel – geen zichtbare controle op salarismutaties

Bevinding

Wij hebben bij onze interim controle in 2021 vastgesteld dat de collegiale toetsing op de invoer van de salarismutaties onvoldoende zichtbaar is. Op basis van de ontvangen documenten voor twee verschillende maanden hebben wij niet kunnen vaststellen dat invoer van de salarismutatie en controle van de salarismutatie door twee verschillende personen zijn gedaan.

Update boekjaar

Tijdens de interim controle 2022 hebben wij geconstateerd dat de collegiale toetsing op de salarismutaties zichtbaar worden uitgevoerd en vastgelegd. Ook de VIC heeft over het 1^e helft van 2022 geen specifieke bevindingen geconstateerd in haar werkzaamheden voor het personeelsproces.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2021	
	Risico Het risico is aanwezig dat salarismutaties niet juist worden verwerkt in de salarisadministratie en dat dit niet (tijdig) worden gedetecteerd. Dit leidt tot een verhoogd risico dat mogelijk ongeautoriseerde betalingen aan medewerkers hebben plaatsvonden.	
	Aanbeveling Punt is afgewikkeld.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole -	

Detailbevindingen

Sociaal Domein - Onrechtmatige uitkering van Participatiewet

Bevinding

Tijdens de interim controle 2020 hebben wij geconstateerd dat een onrechtmatige (€ 870) verstrekking van de Participatiewet plaats heeft gevonden. Bij de hertoetsing is door de VIC-medewerker geconstateerd dat afweging, onderbouwing en conclusie onvoldoende onderbouwd is om tot een beschikking te komen. Volgens de VIC-medewerker betreft dit echter een incidenteel geval. Gedurende de controle 2021 heeft de VIC geconstateerd in tweetal gevallen niet uit het dossier blijkt dat de verstrekking rechtmatig is. Mogelijk dat hier sprake is van een onrechtmatige verstrekking.

Update boekjaar

De VIC heeft in jaar steekproef op de Participatiewet over het 1^e helft van 2022 géén bevindingen geconstateerd. In totaal zijn over het 1^e helft van 2022 14 items geselecteerd.

Prioriteit	Boekjaar bevinding	Status
Gemiddeld	2020	
	Risico Het risico bestaat dat onrechtmatige strekking van de Participatiewet plaatsvindt.	
	Aanbeveling Punt is afgewikkeld.	
	Gevolgen jaarrekeningcontrole -	

Bijlage 2: actuele ontwikkelingen ihkv onze natuurlijke adviesfunctie

De commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) heeft gedurende 2022 geen nieuwe notities uitgebracht. Wel zijn er een aantal “vraag en antwoord” verschenen welke relevant kunnen zijn bij het opstellen van de jaarrekening 2022. We adviseren u hiervan kennis te nemen en indien noodzakelijk rekening mee te houden bij het opstellen van de jaarrekening 2022.

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.

Tijdelijke woningen in grondexploitaties

Indien een gemeente besluit om tijdelijke woningbouw te realiseren binnen een (langlopende) grondexploitatie dan is het toegestaan om de gronden waar de tijdelijke woningen op gerealiseerd zijn onderdeel te laten blijven van de grondexploitatie. De voorwaarde die natuurlijk wel van toepassing is dat de grond eigendom is van de gemeente. Tevens worden ook de lasten en baten samenhangend met de tijdelijke invulling van de gronden onderdeel van de grondexploitatiebegroting.

Vaststellen normenkader

Met ingang van het boekjaar 2023 is het niet langer toegestaan om het normenkader ter kennisgeving aan de raad te verstrekken, maar dient het normenkader jaarlijks expliciet door de gemeenteraad vastgesteld te worden.

Verkoop van woningen via de KoopGarant-regeling

De Commissie BBV heeft vragen ontvangen over de administratieve verwerking van de verkoop van woningen via de zogenaamde KoopGarant-regeling. Landelijk zijn er meerdere aanbieders van deze regelingen. Ter illustratie voor de verwerking en de aandachtspunten heeft de commissie een specifieke casus beschreven om zo gemeenten een handvat te bieden bij de (financiële) uitwerking van de regeling ten behoeve van hun eigen situatie. De commissie wijst erop dat elke casus zijn eigen specifieke afspraken kent en dat de uitwerking daarom niet onverkort toegepast kan worden op elke regeling met 'KoopGarant' kenmerken. Wij adviseren u, indien u een KoopGarant-regeling heeft, de unieke kenmerken van deze regeling en de (financiële) uitwerking vroegtijdig af te stemmen met het controleteam.

Reservering accountantskosten

De commissie BBV stelt in haar beantwoording dat voor de kostenverantwoording ook voor de accountantskosten aangesloten moet worden op het moment van prestatielevering. Lasten worden verantwoord in het jaar dat de prestatie wordt geleverd, aldus de commissie BBV. De contractuele verplichting ontstaat weliswaar in jaar T, maar die wordt niet verantwoord in de rekening van baten en lasten van jaar T (eventueel wel vermelden bij de niet uit de balans blijvende verplichting). Dit impliceert derhalve dat voor de kosten en uren die de accountant voor de jaarrekening 2022 in 2023 maakt deze in het begrotingsjaar 2023 dienen te worden verantwoord.

De commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) heeft gedurende 2022 geen nieuwe notities uitgebracht. Wel zijn er een aantal “vraag en antwoord” verschenen, welke relevant kunnen zijn bij het opstellen van de jaarrekening 2022. We adviseren u hiervan kennis te nemen en indien noodzakelijk rekening mee te houden bij het opstellen van de jaarrekening 2022.

Afschrijvingsduur van een bijdrage aan activa in eigendom van derden

Artikel 64 lid 6 van het BBV bepaalt dat voor deze bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt. In de vraag in hoeverre een bijdrage van de provincie dan wel de gemeente ten behoeve van een actief van het Rijk geactiveerd kan worden, geeft de commissie BBV het antwoord dat dergelijke bijdragen direct ten laste van de exploitatie dienen te worden genomen. Dit is gelegen in het feit dat het Rijk het kasstelsel hanteert en investeringen derhalve niet activeert.

Wet Open overheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Notitie paragraaf bedrijfsvoering

Zoals vorig jaar reeds benoemd heeft de commissie BBV de notitie Paragraaf Bedrijfsvoering aangepast. Wij willen u erop wijzen om de stellige uitspraken en aanbevelingen hieruit over te nemen in de paragraaf zoals opgenomen in het jaarverslag.

SPUK Oekraïne

SPUK Oekraïne

Vanwege de komst van vele ontheemden uit Oekraïne naar Nederland, is sinds maart 2022 de noodzaak ontstaan om op binnen een korte termijn voldoende opvangplekken te creëren. De toestroom van ontheemden uit Oekraïne was dermate hoog dat Nederland niet in staat is om binnen de bestaande structuren opvang te bieden. Om die reden heeft het kabinet in het Veiligheidsberaad van 7 maart 2022 de opdracht gegeven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om samen met gemeenten opvanglocaties te realiseren en te exploiteren voor 50.000 of meer opvangplekken.

In de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022¹ heeft het kabinet toegezegd dat de kosten, die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van deze opvang, van rijkswege worden vergoed. De Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne is de uitwerking van die toezegging ten aanzien van gemeenten. De regeling is ingegaan op 4 juni 2022 en zal worden verlengd per 15 oktober 2022. De regeling voorziet in het verstrekken van een specifieke uitkering aan gemeenten voor het vergoeden van de kosten die zijn gemaakt ten behoeve van het realiseren en exploiteren van de opvang en verstrekkingen aan ontheemden uit Oekraïne in de Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) en de Particuliere Opvang Oekraïne (POO).

In de uitwerking van de regeling wordt onderscheid gemaakt in kosten tot het moment van ingang van de regeling (dus tot en met 3 juni 2022) de eerste fase (4 juni 2022 tot en met 14 oktober 2022) en de tweede fase (15 oktober ev.) waarbij de verantwoording per SiSa hierop zal aansluiten.

Het is van belang in uw registratie van de kosten duidelijk onderscheid te maken tussen de verschillende perioden waarbij de periode waarop de gemaakte kosten betrekking hebben leidend is en niet de factuurdatum. Daarnaast zal de SiSa bijlage naar verwachting ook vragen om het cumulatief van het aantal beschikbare bedden per dag. Wij adviseren u om uw registratie daarop te controleren.

R.P. (Ronald) Hoogeveen RA

Director Audit

06 – 11 79 95 66

r.hoogeveen@bakertilly.nl

R.C.J. (Robert) Wijdoogen

Manager Audit

06 – 22 93 92 53

r.wijdoogen@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Entrada 303

Postbus 85745

1114 AA Amsterdam

020 – 644 2840